

[Formanden.]

Medlem af folketinget Diderichsen har meddelt mig, at han ønsker til justitsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren overveje en udvidelse af den i justitsministeriets cirkulære af 1. november 1954 samt 6. politiinspektorskrivelse af 12. juni 1964 omhandlede særlige adgang for alvorligt gangbesværede motorførere til parkering af motor-køretøjer?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

I skrivelse af 16. d. m. anmoder minister Hans Sølvhøj om, at der af folketinget må blive foretaget valg af 5 medlemmer og 5 stedfortrædere til Europarådets rådgivende forsamlings til forsamlings 19. ordinære samling, der ventes at træde sammen den 24. april 1967.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Poul Dam): Jeg har herved den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om offentlig køberet over visse ejendomme.*

Det har ofte vist sig, at den nødvendigvis lange periode, der ligger mellem et offentligt projekts udkastelse og dets virkeliggørelse, bliver anvendt til spekulation med de ejendomme, der tænkes benyttet til projektet, eller i det mindste medfører en værdistigning, som alene er foranlediget af forventningen om det offentlige disposition. Ekspropriationssummerne forøges derigennem væsentligt — til skade for det offentlige finanser — uden at den almindelige prisudvikling i samfundet behøver at have været medvirkende.

Det er ganske urimeligt, at spekulanter på denne måde skal kunne benytte sig af den åbenhed, der i det mindste på de senere stadier af et offentligt projekts vej til den endelige beslutning findes omkring projektet, til at fordyre ejendomme, som det offentlige i de fleste tilfælde vil være tvunget til at erhverve, fordi projektet ikke kan virkeliggøres andetsteds.

Man vil formodentlig hævde, at det ikke lader sig fastslå, hvor meget det offentlige anlægsudgifter fordyres ved denne speku-

lationsvirksomhed, og det er for så vidt rigtigt, men det ville dog være mere end letsindigt at påstå, at det skulle dreje sig om uvæsentlige beløb. Tværtimod synes bladmeddelelser om jordopkøb i de områder, som dispositionsudvalget for Københavns universitet anviste som egnede for en eventuel udflytning af dele af universitetet, helt klart at vise, at der kan være tale om store gevinster. Principielt er det i denne sammenhæng uden betydning, om udflytningsplanerne bliver virkeliggjort eller ikke — væsentligst er det, at spekulationen gik i gang som følge af rygterne eller indiskretionerne om udvalgets planer.

Det forslag, jeg her har den ære at fremsætte, skal tjene til at forhindre en sådan spekulation, idet det, såfremt forslaget vedtages, vil blive muligt på et meget tidligt tidspunkt af et nyt projekts udarbejdelse at få tinglyst køberet til fikseret pris over de ejendomme, som kan komme i betragtning ved projektets gennemførelse. Denne køberet er ikke en ekspropriation i sig selv, idet der skal skaffes ekspropriationshjemmel, inden den kan benyttes.

Køberetten vil dog for en tid begrænse ejerens frie dispositionsret, idet han — eller den, til hvem ejendommen overdrages — må tage hensyn til, at den offentlige myndighed, der har fået køberetten tinglyst, vil kunne købe ejendommen til en nærmere fastsat pris. For at formindske ejerens gener mest muligt er der i forslaget optaget regler om, at køberetten skal aflyses så hurtigt som muligt, hvis den ikke ønskes udnyttet, og at den slet ikke kan gøres gældende, når der er forløbet to år fra tinglysningen. Det vil i øvrigt være rimeligt, at den adgang til at tinglyse køberet, som forslaget vil give det offentlige, kun benyttes i de tilfælde, hvor der antages at bestå spekulationsrisiko.

Idet jeg i øvrigt henviser til enkelthederne i lovforslaget og de bemærkninger, der ledsager det, skal jeg blot tilføje følgende:

Det er mig ganske klart, at et lovgivningsinitiativ af den her foreliggende art normalt anses for at ligge uden for det område, som naturligt kan dækkes af såkaldte private forslag. Der kræves utvivlsomt mere omfattende juridisk og lovteknisk kunnen, end folketingsmedlemmer umiddelbart er i besiddelse af, for at få et lovforslag som dette

[Poul Dam.]

pudset af i alle henseender. Derfor har forslagsstillerne intet imod at blive belært om fejl og svagheder i forslagens enkeltheder.

På den anden side forekommer det os rigtigt at søge at gennemarbejde et initiativ så meget som muligt, inden det forelægges for tinget, og det gælder ganske særligt, når det som i dette tilfælde drejer sig om et vigtigt samfundsspørgsmål, som man ellers som oftest står opgivende og rådløs over for uden at kunne eller ville angive konkrete løsninger.

Spørgsmålet om spekulationen med fast ejendom er langt større end det delspørgsmål, som her er taget op — man kan usøgt nævne spørgsmålet om grundspekulationen omkring nye offentlige anlæg — men hvis der er vilje til at gennemføre en løsning på dette område — og vi mener, at der i det mindste i grundprincipperne i vort forslag er en sådan løsning — kan man ved anden lejlighed komme videre.

Jeg skal derfor anbefale det foreliggende forslag til folketingets velvilje.

Den første sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 86) findes i tidenden sp. 1687, indfødsretsudvalgets betænkning i tillæg B. sp. 97).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Ændringsforslaget, § 1, således ændret, og § 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om Danmarks lærerhøjskole.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 64) findes i tidenden sp. 967, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 55).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Peter Jørgensen: Udvalget for undervisning og uddannelse har behandlet det foreliggende lovforslag og indstiller det til uforandret vedtagelse. Jeg vil dog gerne have lov til at gøre et par enkelte bemærkninger.

Vi har i udvalget modtaget en deputation fra Danmarks Lærerforening og Sammenlutningen af Provinsens Årskursus. Et af de problemer, man rejste, var, at man ikke rigtig kunne finde ud af den afgrænsning, som de allerede oprettede afdelinger af lærerhøjskolen har. Man har derfor ønsket, at der blev set på spørgsmålet om afgrænsningen af disse områder, ligesom man ønsker en begrænsning af afdelingernes størrelse.

I øvrigt fandt deputationen, at det ikke var relevant at vente med disse overvejelser, til uddannelsescentrene for de højere uddannelser var placeret, idet man ikke